

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Félévre	5	"	"
Negyedévre	2	"	50 "
Egy óra	1	"	"

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Kohányi Gyula.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesr
hirdetéseknél akit szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj ma
den külön beiktatásért 30 kr.

A király haragja.

Debreczen, jan. 27.

Arról veszünk értesítést, hogy a magyar király — haragszik.

Haragszik állítólag Bánffy Dezső báróra ama bizonyos levél-história miatt, amely napok óta élénken foglalkoztatja a politikai közvéleményt.

Haragszik Wlassics Gyula kultuszminiszterre, állítólag azért, mert az erd. rom. kath. püspöki helyettes kirendelése ügyében inkorrektül járt volna el.

A mint mi ismerjük a magyar királyt, olyannak tudjuk, a ki nem lobbantott haragra, hanem aki csak akkor mutatja ki és érezteti a haragját a mikor arra komoly oka van.

Azt egyáltalán nem lehet tagadni, hogy a fennebb vázolt két esetben elég komoly ok rejlik arra nézve, hogy a király szívében a harag érzése vessen lobbant. Nagy dolog ám mindig, mikor egy különben jó egy mindenki által szeretett király haragja megnyilatkozik.

A király haragja nem olyan, mint a más közönséges halandóké. Mert mikor a király haragszik, akkor nemcsak azok érzik meg a súlyát, a kik haragra lobbantották, hanem azok is, a kik merőben ártatlanok a dologban.

Ha a király például a kormány férfiakra haragszik, az annyit jelent, — hogy azoknak meg vannak számlálva a dicőség napjai.

Sokszor megesk, hogy a király a miatt haragszik meg a statusférjakra vagy egyéb közméltóságot viselő egyénekre, mert ezek az ország és a nem-

zet érdekei ellen cselekesznek. Máskor meg az fordul elő, hogy a király olyan férfiakra is megharagszik, a kik nagyon is sokat kívánnak tőle az ország és a nemzet javára.

Ez utóbbi harag aztán sujtolja a nemzetet is még pedig ártatlanul.

Ámde most csak részben van ilyen haragról szó. Most a jó király a rossz és egytapintatlan államférfiura nehezedik a maga haragjával.

Illetőleg most ketten sorosok a király haragjának elviselésében.

Az egyik Bánffy Dezső báró, az uborkafára hirtelenében felkapaszkodott, különben közönséges elméjű magyar főnemes és kiérdemült többszörös főispán.

A másik Wlassics Gyula, egy különben jobb tudású, hazafias férfiura a kit azonban egyik sem nem óv meg attól, hogy a királynak nem tetsző dolgokat kövessen el, s ezzel okot szolgáltatson a királynak arra, hogy megneheztesen rá.

Ez idő szerint tehát a Bánffy kabinetnek a feje és kultusz minisztere vannak — páczban

Hogy kimenekülnek e ebből a nehézhelyzetből, azt alig lehet eldönteni.

A baj minden esetre megvan. A nehezebb része a bajnak természetesen erre a most nevezett két statusférjura hárul.

Tekintettel arra, hogy főképpen Bánffy Dezső báró, mióta a miniszterelnöki széket üli, egyik galibát a másik után követi el, a mi maga elég ok arra hogy Ő Felségét komoly gondolkozóba

ejtse a Bánffy jövő sorsának hová fordulása iránt, ezenkívül már is annyit ártott a nemzet elsőrendű érdekeinek, hogy a király haragja ébredésének csak örülhetünk.

Örömünket csak fokozza az a tudat, hogy a király nem szokott ok nélkül megharagudni s ha valakire megharagszik, annak a nyilvános pályafutása végét érte.

Az, hogy Bánffy Dezsőtől ily uton megszabaduljon a nemzet az azt hiszük egyetemes óhajta Magyarországon.

Ezt nyilván maga a király is jól tudja, mert hiszen látnia kell, hogy ez a hirtelen felkapott s minden komoly tehetség nélkül való statusférjura csak arra volt jó, hogy a szabadelvű párt számbeli gyarapodását elősegítse, de más állami feladatok megoldásához sem tehetsége, sem tapintata, sem bölcsesége, sem rátermettsége nincsen.

E mellett annyi apró kellemetlenséget okozott a koronának is és annyit rontott a nemzet erkölcsi reputációján, hogy a király teljesen megeléghetett már Bánffy Dezső szolgálatait és elkövetkezett az ideje, hogy megmentse tőle az országot.

Egyben kérjük is a jó királyt, — hogy Bánffyval szemben való haragjában ne engesztelődjék meg, hanem csak éreztesse vele haragját, mindaddig, míg meg nem jön az esze ennek a különös embernek és le nem száll arról az uborkafáról, melyre oly hirtelenséggel felkuszott.

Ami viszont Wlassicsot illeti, arra már tegnap elmondtuk véleményünket.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A csuzai pap.

A „Debreczen” tárczája.
Irtá: **Hentaller Lajos.**

A Duna-Dráva közé vetett az őszei a sors, jobban mondva a választási harc véletlene. Mondhatom, hogy Baranyamegyének az a része, melyet a térképsínalók »dárda kerület« név alatt ismertetnek, meglehetősen hozzáférhetlen része hazánkknak. Két nagy víz közt fekszik. Bélyét elhagyva Kupán határtól Laskócy nagyszerű mocsárterület, melyből a vízi liliom és sas fölött óriási szálfák emelkednek ki. A mocsár maga jó vadászó hely. Telve van szárnyassal. A víznek meg az a baja, — hogy bár a községek, — de azért orruk tőle foghagymás, mert halásznok tilos.

A nagy ur, a főherceg is igényt tart a halászati jogra, s most perel a községgel. Hja! Szegény emberek dolgát, boldog isten bírja!

Tovább haladva Herczeg-Szóllóson át,

Csuzán és Vörösmarton keresztül a Duna felé megy az út, le egész Batináig.

Az út két oldala emelkedett; kopár, hajdan ez is erdőszeg lehetett. Ma úgy néz ki az út két oldala, mintha főlhányt s félbehagyott sáncárok húzódnának az út mentében. Batinna maga igénytelen kis fészek. A lakosok németek. Egyéb történelmi nevezetességét nem tudtam ezideig felfedezni, minthogy Battinányi Kázmér 1849-ben Eszékről menekülve, a Dunán át, Batinán szállt ki.

A nap már lenyugvóban volt, midőn Battináról Vörösmartra visszatérünk. Elöl lovasok zászlókkal, hátul a leányok és menyecskék felvirágzott kocsikon. Igazi festői látványt nyújtott a menet.

Beszélgéssel tölt az idő, míg a halpaprikás elkészült. Miről is folytatótt volna a beszélgetés másról, mint a lefolyt ezredéves ünnepségről. A csuzai bíró, Csányi Sándor szólalt meg:

— Mi csuzaiak is szépen megünnepeltük a haza fennállásának ezer éves fordulóját. A község apraja-nagyja kivonult a boldogult nagytiszteletű Ács Gedeon ur sírjához.

— Hát az önök papja volt Ács Gida? kérdém.

— Igen, — viszonzá Csányi Sándor, ott van eltemetve a csuzai temetőben. De hát ki volt Ács Gida?

A magyar kormány 1849 január elején menekült Pestről Debreczenbe. Windischgrätz herceg alig hogy bevonult a magyar fővárosba, először is császári biztosokat nevezett ki a megyék nyakára. Baranyamegyének Gál Eduard, egy szintelen, hazafiatlan, sárgafekete belésű egyént jelölte ki a vaksors. Kegyetlen és lelketlen volt, s a mellett gyáva. Addig, míg legkisebb nyoma volt Baranyamegyében magyar haderőnek, Gál Eduard uram mu'atni sem merete magát, — mikor azonban a honvédsereg onnan kivonult s Gál Eduard uram tartalékban érezte a császári katonaságot, rögtön ott termett és szemenszedett kegyetlenkedésekkel tüntette ki magát.

A kiról csak megtudta, hogy legkisebb összeköttetésben volt a magyar ügygyel, elfogatta s irgalom nélkül botoltatta, kor és nemkülönbség nélkül.

Néhány intelligens baranyamegyei fiatal

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor tartott ülésén folytatták a belügyi tárca költségvetésének általános vitáját. — Szóltak Ruffy Pál, Kardos Kálmán és Mocsy Antal, a színházak tételénél pedig Molnár János apát. Az ülés végén Visontai Soma interpellált a belügyminiszterhez az aninai bányászerezetlenség ügyében.

Jókai Mór — főrendiházi tag. Azért a bukásért, melyet Jókai Mór a képviselőválasztások alkalmával Karczagon szenvedett s az ő jóízű humorával hírlapilag is nyugtáztott, a Bánffy kabinet elégtétellel tartozott a nagy elbeszélőnek. Az elégtételt a hivatalos lap élén ma tényleg meg is kapta: Kineveztetett főrendiházi taggá. Politikai pályafutásának ez utolsó, méla akkordja a hivatalos lapban következőleg hangzik:

A főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885. évi VII. törvényzikk 5. §-a alapján magyar minisztertanácsom előterjesztésére dr. Jókai Mórét élethossziglan a főrendiház tagjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1897. január 23.

Ferencz József s. k.

B. Bánffy s. k.

Thaly Kálmán beszéde.

— Tartotta a képviselőház jan. 25-iki ülésén.

Thaly Kálmán: T. ház! A honvéd segély ügynek azon — számos oldalát megvilágító — felszólalás után, amelyet az imént hallottunk t. barátomnak, a ki maga is mint gyermekifju küzdött azon hősi hadseregben, Illyés Bálintnak ajkairól (Élénk eljenzés a szélsőbaloldalon) ezen ügyre vonatkozólag csak kevés hozzatétele van, de ezt mégis kötelességemnek tartom elmondani. — (Halljuk! Halljuk!)

Azon kívánalmak közül, melyeket t. barátom beszédeben felsorolt, mint az orsz. honvédegyet központjának kívánalmait, amelyek kervény alakjában a min. elnök urhoz be vannak nyújtva, első helyen áll egy ügy: — Illyés Bálint t. barátom felszólalásának rendjét követem — a honvéd menháznak vagy kibővítése, vagy pedig egy új honvedmenháznak

felállítása. Ezt kéri az illetékes honvéd bizottság, ehhez a ponthoz akarok kiválóan hozzászólni. Épp a legjava, a legmunkásabb része a volt honvédeknek, kik mindaddig, míg két kezük munkájával kereshettek kenyerüket — többnyire iparos emberek voltak — állottak a könyör-fillegket igénybevénni. Magam is ismerem ilyeneket, kik csak most késő öregségükben munkakeptelenné lévén, kénytelen az államnak általuk vérrel szerzett s a magyar nemzet dicsőségével kiérdemelt jótékonyágát igénybevénni. Epen most legsürgősebb a segély, mert közelítvén az aggkor, s ok nagy tömegben munkakeptelenné válván, a legtöbbben segélyre szorulnak.

Az eszme, mely az illetékes tényezők részéről fölvetett: vagy kibővítése a honvedmenháznak, melyben úgy hiszem, csak százan találnak helyet, vagy új menháznak felállítása, nagyon akut, nagyon sürgős. Erre a körülményre akarom felhívni a t. miniszterelnök ur figyelmét.

Én szívesen ismerem el azt, hogy — a mint Illyés Bálint t. barátom is mondotta — újabb időben úgy a képviselőház, mint a t. miniszterelnök ur is a honvédségügyet hathatósan vette kezébe és jóindulatot tanusított, készséggel emelve fel a szükség által igényelt összeget tetemesen magasabbra, még azon ügykört is kibővítve, mely ezel foglalkozott. A jóindulatu közreműködést tehát ezen padokról is elismerjük, különösen mikor hazánk vitéz honvédeknek ügyéről van szó, s épen ezen jóindulatban bizakodva, ajánlom a t. miniszter elnök ur figyelmébe, hogy egy új honvedmenház felállítása, a mi az építést illeti, egy krajczárjába sem kerülne az államnak.

Sajnálom, hogy a t. igazságügyminiszter ur, vagy Nedeczey képviselő ur, ki a munkácsi kerület képviselője, nincsenek jelen. — Azonban az én szavaimat — szemmel látottakat mondok — ok is igazolhatják, mint általuk is jól ismerteket. Munkácson kész — s ezelra teljesen alkalmas épület áll az állam rendelkezésére, mely jelenleg üresen áll. A t. igazságügyminiszter ur ugyanis a várat, mint fegyházat — nagyon helyesen, mert nem arra való — felhagyva, a fegyőrök is elköltöztek, csak alig néhány van még ott, fegyenez pedig csak 23, az egész nagy varban; mely vár, t. i. a felső vár, rövid idő múlva be fog rendez-

tetni, részben kulturális, részben ipari célokra. Azonban a hegyi vár alatt, az u. n. Várpalánkán, teljes jó karban allanak es tíz-husz esztendeig reparálni sem kell, mert hegyre vannak állítva, a hajdani fegyőrök laktanyái és egyéb épületek is az állam tulajdonát képezik. A t. miniszter elnök ur jobb, egészségesebb levegőjű, tiszta s az állam birtokában levő épületeket ezeknél nem találhatna máshol mint épen Munkácson. Nehány hónap alatt berendezhető egy második honvéd menedék ház s meg mindig elég hely marad a többi ezélra is, a mi combinatióba van véve.

Ezt a körülményt akartam különösen felhozni, mert a legfőbb panasz éppen az, hogy a mostaniban nincs elegendő hely. Ime, itt bőven kínálkozik hely, a költség pedig, melyet egy parancsnok kinevezése s eltartása okozna, — azon összegből, melyet a képviselőház felemelve megszavaz, sőt a mult évben, úgy tudom, telj hatalmat is adott a kormánynak, — hogy a mennyiben a honvédségélyezés megkivánna, többet költött az akkor előirányzott összegnél a melyet mi, ez a párt, mi keveseltünk és csak akkor nyugodtunk meg, mikor a miniszterelnök ur kijelentette, hogy ha az előirányzat nem lesz elég, többet is fog költeni utólagos elszámolás mellett. Az összegre nézve tehát a kormány keze nincs megkötve.

Egy új menedék házra alkalmas épület tehát a kormány kezében van, Munkácson üresen áll, jó állapotban van; ezért ajánlom ezt a tervet, melyet itt megpenditettem, abba a jó indulatba, melyben a miniszterelnök ur ezen ügyet eddig is részesítette.

Ez épület berendezése akkor sem lesz hiábavaló, ha a mostani agg honvédek nemzedéke kihal, mert hiszen a most szolgáló honvéd altisztek lehet majd ott elhelyezni, a kiknek többszörös altiszti capitulatio kitöltése után joguk lesz bizonyos állami ellátásra. — Azok ott lehetnek majd Munkácson, úgy mint Nagy Szombatban a közös hadsereg rokkantjai.

S most Illyés Bálint t. barátom beszédének másik részét illetőleg is felhozok egyet-mást. Ő bizonyos sérelmeket említtet, melyek részint a kezeléssel megbízott új központi hatóságnál, részint a honvéd bizottságnak szervezetében fenforognak. Én e viszonyokat speczialiter nem ismerem, de tudok eseteket, melyek csakugyan zavarokra mutatnak a ke-

ember, a ki mint nemzetőr tett a hazának szolgálatot, Gal Eduárd jöttének híre kimenekült az erdőségekbe. Tartottak tőle, hogy őket is irgalom nélkül megbotoztatja. Ez a néhány fiatal ember, köztük Ács Gedeon ref. lelkész is — alkalomadtán átkeltek a Dunán s folyton a magyar sereg menetével tartva, augusztusban a fegyverletétel után, a többi menekülő honvédekkel ok is Sumlán találtak magukat.

Mután papra még az emigránsoknak is szükségük volt, Ács Gidát igen szívesen fogadták.

Sumlánban a baranyai menekültek egy ideig csoportban maradtak. Hatos, Katics, Mihalovics, Bencze és Ács Gida össze állottak, együvé szálltak s igen jól éltek, mert Katics pajtasuk kitűnően tudott főzni.

Ott Sumlánban eskette össze Ács Gida Kovács István hajdani kath. plébánost es emigrált honvéd őrnagyot egy nevelőné ismerősével, Winter Fannyval, kit a szerelme vagy más valami vitt Sumlába az explébános után. E nő később Házmán Ferencz felesége lön.

Ugyancsak Sumlán eskette össze Ács Gida Matta Ede honvédszázadossal Sárosy Gyula honvédszázadost, aki voltaképen Banyay Julia volt — egy vizaknai esztröm dia óriási erejű leánya lévén, fegyverrel kezében szelgaltta végig szabadságharcunkat es századosa lön. Banyay Julia, Matta Ede 1883-ban hunyt el Kairóban, mint jómódu szállodatulajdonos 53 éves korában.

Az 1850. ujev napján már más feladat

is várt Ács Gyulára. Az emigránsok ugyanis először Kossuth Lajost üdvözölték. Onnan az egész emigratio az örmeény templomba ment, hol a magyar es lengyel menekültek nagy száma előtt előbb a lengyel pap misét, azután lengyel nyelven beszédet tartott. Ezután Ács Gida mondott magyar nyelven alkalomszerű könyörgést s a könyörgés után a lehangoltakat serkentő beszédet. Végül a magyar dalkör negyes hangja a Kölesey himnusz-t énekelte.

1850. február 12-én lön elhatározva, kik kísérik Kossuth Lajos kormányzót Kutahiába, hova őt a török kormány internálta.

A kormányzó kísérete ez volt: Asbóth Sándor alezredes, Ihász Dani őrnagy, Wagner, Biró, Frater Alajos es Kinizsi István kapitányok, Kalapsza János es Grechenek György főhadnagyok, Házmán Ferencz volt külügyminiszteri osztályfőnök ezredesi ranggal, Berzencey László volt képviselő, székelyföldi főkormánybiztos ezredesi ranggal, László Károly Weingli Vilmos, Koszta Marczai, Török Lajos századosok es Szerényi szolgabíró századosi ranggal.

Magántanácsosok, rendőrfőnök es főpénzárnok Görödy (Eischl) Ede, volt belügyminiszteri tanácsnok, alezredesi ranggal; Udvarmes ter Kappnek kapitány; udvariaplán: Ács Gida kapitányi ranggal; orvos Spacek kapitány; tolmács Cseh Imre.

Az eső isteniszteletre hustvétkor jöttek össze az internáltak Kutahiában Asbóth Sándor alezredes nagy szobájában, a katonai laktanya emeletén.

Ekkor Ács Gida gyönyörű szabadelvü

egyházi beszédet tartott, alapul a szentírás, ezen szavait vévén: »A betű az, amely megöl, a szellem pedig megelevenít.«

Beszédének megtartása után az internáltakat köztük Kossuthot is, az urvacsorában részesítette.

Kutahiában Ács Gida, Szabó Samu emigráns pajtasánál ebédelgetett többed magával. A lakástadó töröknek gyönyörű szép kis leánya volt, kivel a magyar urak — főleg Kinizsi István huszárkapitány, kit »Sánta huszár«-nak hívtak társai — szívesen eltréfáldztak.

Ettől a Sánta huszártól tanultak a kis Kossuth fiuk, Ferencz es Lajos Tivadar vinni. Egy alkalommal Kinizsi, — nem tudván jól törököül, — a kis török leánykának egy furcsa szót mondott mire az perdült fordult es eltűnt a szobából, nem is jött elő az nap többé; a jelenvolt magyarok pedig rémitőn kacagtak.

Erre a jelenetre azután, — mint azt Kinizsi István, a »Sánta huszár« Naplójában megörökítette, — Ács Gida a következő verset csinálta:

Ázsiában egy huszár
Görbe famankóval jár
Attakiroz a lányra,
De az nem néz a »Sánta«-ra
Rákiált: Hej! topál gyaur*)

Elkötördjön innen az ur
Fejérv egy kendőt borít,
A huszárnak hátat fordít
S a huszár a famankóval
Nagy szomoruan odább loval.

*) Sánta, hitetlen.

zelés körül. Bizonyos bürokratikus lassúságot látok, amely kétszeres baj akkor, a mikor elaggott emberről van szó, a kik veszélyesen megbetegzenek s a kiknél éppen ilyenkor a segély gyorsasága fontos. Épen ez a gyorsaság válik lehetetlenné az egyik közegetől a másikhoz való küldözgetés által; — ez alatt az a szegény ember meg is halhat s a betegsegélyezésre szánt költség esetleg csak a temetkezésre érkezik meg.

Kérem magamnak jelentetek egy esetet, hogy egy régi tiszt, aki Törökországba szakadt s Konstantinápolyban mint tisztességes iparos becsületet szerzett a magyar névnek s agg napjaira munkára lehetetlenné vált és ott lakó társai irgalomból elt. Állapota olyan rosszra fordult, hogy a menedékházba bejuttatni már lehetetlenné vált. Hozzám fordultak tehát hogy honvéd-segélyezést kapjon. Magam fordultam a miniszterelnök ur által felallított bizottsághoz, kérve, küldjenek neki minél előbb 100 arany frank segélyt, minthogy tiszt volt, kevesebb összeget nem is kérhettem számára. Az a miniszteri tanácsos és annak tisztviselője, kire ez ügy bizva volt kellően el is járt. Meggyőződve az adatok valóságáról gyorsan utalványoztak a 100 frankot és áttették az ügyet a honvedbizottsághoz.

Ez azonban késedelmesen azt találá, hogy külföldi honvéd volt s nem tartozik az ő listáiba.

Ebből hosszú huza-vona lett.

Annak a szegény embernek családja mindennap elment a consulatára, várva a pénzt. — Utójára leszállították a 100 arany frankot azon a czimen, hogy Törökországban s nem itt betegedett meg — 15 bankó frtra s ezt küldték meg neki. Addig pedig, hogyha a konstantinápolyi magyarok irgalom fillérekkel nem támogatják, minden segély híján lett volna. T. ház, ebből az esetből kifolyólag nem hibáztatom egyik hatóságot sem, csak arra kérem a t. miniszterelnök urat, rendezze be ugy a dolgot, hogy a sokféle hatóságon való keresztül menetel folytán az ügyekben ilyen complicatiók és hosszadalmasságok ne álljanak elő. Mert sokszor illuzoriussá válik az egyik vagy másik fél által nyújtott segély a mikor a másik hatóság valamely bürokratikus szabály miatt meggátolja vagy késlelteti az eljárást. Hogy mi a hiba a két három féle bizottságban való eljárásnál, azt nem tudom.

Ezt a verset azután valamelyik emigráns letette kottára, s a hontalanok e mellett bucsultak.

Kinizsi ha akarta, ha nem, kénytelen volt a gunyverset énekelni.

Karácsonykor, december 25-én ismét Asbóth lakásán tartottak istenitiszteleket. Acs Gida imát mondott s beszédet tartott, végül az urvacserát osztotta ki.

»Buzgóbb istenitiszteleket, mint ez volt, képzelné sem lehet. — Mintha a szentlélek szállt volna meg mindannyiunkat. Fájdalom s remény könyei csillogtak a hontalan magyarok szemében. — Mint az első üldözött kereszténynek köszönös jó kívánságokkal osztottunk szét, írja naplójában Kossuth titkára László Károly.

A jövő év Acs Gidára nézve csendes egyhangúságban folyt le egész június végéig amikor Házmán Ferencz és Görödy Ede bepanaszolták Acsot és Berzenczey Lászlót Kossuthnál, hogy ezek őket osztrák kémeknek tartják.

Berzenczey és Acs Gida azonban fentartották vádjukat s szemtől szembe megmondták nekik és beigazolták hogy Házmán Ferencz már az elmúlt év novemberében járt az osztrákok notorikus kémjéhez, Szöllőssy Ferenczhez ott sokat írt; oda irásokat vitt s azokat bezárt ajtók mögött Szöllőssy vel együtt olvastatták; és végre hogy Szöllőssy Házmán Ferencznek és Görödy Edének ugy parancsolt mintha alárendeltjei lettek volna. Együtt határozottan állították, hogy mióta Szöllőssy távozott Kutahiából azóta Házmán

de baj van, az bizonyos. S épen azért hoztam fel ezt a körülményt, mint az előttem szóló t. képviselőtársam és ajánlom azt a t. miniszterelnök ur figyelmébe. De első sorban legfontosabb az a kéresem, mely egy a honvéd menházak berendezésére vonatkozik; — rámutattam arra a helyre és módra is, a melyel legkevesebbe kerülne az, t. i. Munkácsi; méltóztassék tehát ezt az ügyet is azzal a jóindulattal mielőbb rendezni, a melyet mi e padokról is mindenkor szívesen elismertünk. (Helyeslés a szélsőbalon.)

TARKA-ÉLET.

A kurucz világról.

Pipacs virág, buza virág meghajlik a szélben, peng a sarkantyú is a palotás vitéz sárga csizmáján . . . Susognak a bártfai száz hársfán a lombok, ha viragzik a nyár, leveleire édes-bus históriák felírva . . . A szép fejedelem selyem, barna fürtei, meg a szőke, kék szemű hercegazszony, ki ugy szeretett, mint amilyen szerelmes csak asszony szív lehet . . .

Azután az öreg B o t t y á n general »rongyos-ai, kik a farkas kifeszített nyuzott bőrére a pásztor tűz kormos fájával irtak Ferencz fejedelemünknek üzenetet, szerződést, szerelmes hűséggel lekötve neki piros vérük vitéz vérük minden csöppjét . . .

A tarogató is megharsan . . . Berce-nyiné harmatgyöngye urasszony úgy szeretne »d a j c s o s hopszá-t járni, de toborzó, csárdás a kurucz vitéz táncza . . . Hát még egy »m i n é t e« vagy »K a d r i l l«, a melyben francia kellemmel forognak, hajlongnak a párok? . . . Szívet izgató édes melódiák! . . . Ha a galans B e l l e v i l l e lovag, dicsőségesen uralkodó francia Lajos ő felségének gárdista kapitánya, ha legalább azt ne rendelték volna ki most a tarackokkal, az ártíleristákkal vár falakat töretni? . . . Mert a szép francia nagyon érti, miként kell a palota dámák ideges szívét lekötni, pajzán

és Görödy úzik Szöllőssy nemtelen mester-ségét. Beigazolták azt is hogy ugy Házmán Ferencz mint Görödy Ede fizetést huznak az osztrák kormánytól s a pénzt Kovács István őrnagy nejeől (később Házmán Ferencz felesége lett Winter Fanny) veszi át.

Sem Házmán sem Görödy nem kísérelték meg ezután ártatlanságuk védelmét. Kossuth a két osztrák kémnek időt engedett arra hogy magukat igazolhassák.

E közben azonban elérkezett a szabaddulás perceze Az internáltak mentek ki merre látott. Acs Gyula követte Kossuthot amerikai útjában részese volt annak a bámulatos fogadtatásnak amibe a »szegény magyar száműzöttet a szabad Amerikának polgárai részesítették.«

László Károly naplójában az amerikai ut végén 1852 april 14-iki kelettel az alábbiakat olvassuk:

»A többek között egy vasárnap délelőtt magyar istenisztelekre mentünk Ugyanis egy magyar ügy mellett buzgólkodó lelkes newyorki hölgy, Day Mari k. a. részint hogy a newyorki még angolul nem értő Magyarok lelki táplálék nélkül ne legyenek, részint hogy a közöttünk levő, Kutahiából velünk jött tudományos református lelkész Acs Gida menekült társunknak megélhetési móddal szolgálhasson, hasonlózelmű barátainból egy társaságot alakított s a tőlük beszédett pénzből Acs Gidának negyed évenként kétszáz forint fizetést adott csupán azért hogy hetenkint egyszer egy német protestáns templom melletti tanácsteremben (mely vasárnapi iskola helyiségül is szokott szolgálni

szavakkal, mámorba ringatni, miket csak susogva, négy szemközt mer elmondani az ember, miktől kipirul az orca s szenvedélyes tűzbe borul az almos női szem . . .

S Bornemissza őrmester uram, hát gondol egyet, megesett a szive nagyon az unatkozó szép főgenerál asszonyékon, a sok sóhaj-tazás még elemészti őket g y é m á n t o s szép lilomokat? . . .

— Majd hozok én tánczost, ha csak a kell a méltóságos asszon unknak, majd olyant aki jól érti a fúrge dajesost . . .

Es elindult Bornemissza őrmester Rácz Miska, Vig Pali jó vitézivel s más közkuruczokkal a labancz tábor kellő közepébe, ahol érdekesebbnél-érdekesebb kalandokat élve át, a németiség kellő közepén elfogta a bécsi urihölgyek k e d v e n e z gavallérlját, — a labancz sereg ujonnan kinevezett fővezérét a bü-zke S t h a r e m b e r g grófot, akit a kíséretet s z é j j e l v e r v é n, »Kurucz futtatással« elvitt a főgenerálné asszony aranyos palotájába, ahol is az akkori hir hordók pletyka szavai szerint a szép osztrák főur fogságában — no nem volt szigorú a börtön, patyolat ágyon alhatott s puha női kacskók selyem pántlikából raktak reá bilincseket — számos hódításokat tett, számos győzedelmeket aratott, természetesen gyöngébb, kedvesebb kopogósabb szívű ellenfelekkel szemben, mint amilyenek a piros csizmás kuruczok lettek volna . . .

Nem ismerem még a D ó c z y József urékjeredeti magyar operettjét, sem zenéjét, sem szövegét nem hallottam még, de már a címe »K u r u c z v i l á g«, annyi édes ábrándot, emléket költött bennem, hogy az csak szép, kedves, eredeti lehet, mert hisz magyar gavallérok szivéből fakadt annak minden szava, minden danája, ama leglovagiasabb, leghazafiasabb korból, mikor még zugott a tarogató s danolták völgyön-halmon a kuruczok busongó nótáit . . .

Mondják az operettnek egyik főalakja

a magyar menekültek előtt, anyai nyelvükön istenitiszteleket tartson. Acs Gida beszéde nagy tudományt igaz hazafi érzelmet tanúsító szabad szellemű erkölcsi tanítás volt. Hallgatói voltak rendszeren 50 en 60-an, kik között lehetett látni a pártfogó elnököt, s néhány angol és német társnőt, kik gyakran az érdekenyítő beszéd alatt síró magyarokkal együtt könyeztek.«

Ott is maradt. Acs Gida egész 1856-ig. Nappal egy new-yorki márványgyárban végezte a közönséges munkás teendőit, este azonban ujra pap volt.

Amerikai ismerősei megnyerő rokonszenves modora miatt nagyon megszerették s alig mult el est, hogy egyik vagy másik előkelő uri házhoz hivatalos ne lett volna.

Ilyenkor azután ő volt az élet-halál ura, mert Éjszak-Amerikában az a szokás, hogy ha egy társaságban pap van jelen akkor az étkezésnél őt kéri fel az ima elmondására, valamint hozzá fordulnak, hogy megengedje a táncz megkezdését.

1856-ban azonban visszahozta a honvágy a hazába.

Ez dióhéjba szorítva a csuzi pap külföldön töltött hányt vetett életének története. — Itthon eltemetette magát úgy, hogy ismerősei sem tudták él e vagy már meghalt.

Ennek a jó magyar papnak sírjához zarándokolt ki az ezredéves ünnepély alkalmával a derek csuzai polgárság.

Bizony! nagyon megérdemli, hogy ne feledjék el!

épen a híres Belleville lovag ezredes kapitány, kit ép dévaj szerelmi kalandjai miatt küldött követségbe s szolgálatba Rákóczy udvarába, szóval Versailltól elég mértföldek távolságára, a féltékeny francia király, ki mint mondják nem is ok nélkül féltékenykedett a szép lovagra? . . .

— És milyennek képzeled maga Belleville lovagot, kérdeztem én a napokban egy aranyos kisasszonykától, ki szerfelett el van ragadtatva már előre a Dóczyék operettjétől . . .

— Tudja . . . a haja okvetlen fekete, hullámos magyarázta a kis leány, de már szürkülő felben is, de csak oly diszkrét módon, mint mikor az én Ella nénem kicsinyég puderral hinti be a kontyát . . . Azután az arca olyan fehér, hogy férfinál szinte nőies. Szemöldökei mintha a legfinomabb japán tussal volna kifestve . . . Szemei nagyok, feketék égetők a szerelemben és a haragban egyaránt . . . Szabályos hajlása sasorr, kaczkiasan ödrött fekete bársony bajusz . . . Meg aztán magas karcsu, mintha csak fűzőben is volna azután elegáns, oly elegáns, mint a párisi divatkép. A hangját is, ha hallgatom, mint a mesemondás a virágok szerelméről . . .

— Kisasszony, édes kisasszonyom, nem ismeri ön személyesen ami kedves szerzőnket Dóczy urat? szakítottam az ömlengést felbe.

— Már hogyc, pattantotta ki édesen felpirulva, a titkot a kisasszony, hiszen —

— Hivzen tudom, tudom, mondtam neki, hogy maguk leányok, amikor Belleville kapitányról beszélnek akkor is csak a szép Pepire gondolnak és annak az alakját festegetik a szivecskéikben . . . Oh a holdog Belleville Pepi, sohajtottam irigyen, és ez már tizenöt éves zten dő t a i g y megy, mert Debreczenben még mindig a szép Pepi a legnagyobb korilegelső ideál.

Bizony mondom azért nagy sikert jósolok a — Kuruczvilágnak, . . .

lfj. Móricz Pal.

Színház.

Pick Steiner S. hangversenye.

Kettős műélvezetet ígért tegnapestére nekünk Komjáhy, a mi áldozatkész színigazgatonk: Pick Steiner, hegedű virtuoz hangversenyét és a Kölcsonkért peleségc. 2 felvonásos francia vigjátékot.

Megvilljuk, nagy érdeklődéssel néztünk a tegnapi este elé, Pick Steiner urról a leg-híresebb német lapok rendkívül elismerőleg nyilatkoztak. Nem győzték eléggé dicsérni benne épen azokat a tulajdonságokat, melyek egy jó hegedűst művészzé képesítenek. De másrészt csak most volt itt Hubay, az egész világ páratlan Hubay, s az a közelség, melyet a két fellépés egymásutánja mutat, feltűnik — nem lesz szerencsés a fiatal művészre.

Pont 7 órákor gördült fel a függöny és Ligeti karmester precíz zongora kísérete mellett megkezdte a művész programjának első számát. Már első fellépésén, nyugodtságon és biztonságon, melylyel vonóját kezelte, meglátszott a művész. Technikája egyszerűen bámulatos; a mily játsza küzdötte le darab-

jainak óriási nehézségeit, ép oly könnyedén találta meg az utat a hallgatóság szívéhez. Játékában csodálatos melegség érvényesül, minden hangjában, melyet a vonóval csodás hangszereből kicsalt, — egy új érzelmvilág tanyáz, minden darabja — voltak bár azok a legclassicusabbak s legnehezebbek is — az ő bámulatosan, tiszta és hű interpretálásában olyan volt, minőket, azt a szerző megalkotta az ihlet lázas, szent pillanatában. Összes darabjait hibátlanul, kritikán felülálló precizitással, nagy tökélyvel játszotta meg. — Az a legrokleghenezebb fekvéseitől kezdve a Beethoven románczok legmélabusabb a n d a n t é i g minden darabjában ugyanaz a művészet párosult a bámulatosan kikeresett finomsággal, melymindennek a maga színet tudja megadni, de párosult, a hol kellett — a mélységgel és erővel is. Jó izlése megövtá a művészek szokott modorosságától.

Bámulatos modulatíoi, finom p i a n o i, erőteljes fortei, az egész művészet, mely nála nyilvánul, meg is találta a hatást: minden számát szünni nem akaró taps es tetszészaj követte, úgy hogy egygyel meg is kellett műsorát toldani. — Legjobban tetszett — épen nemzeti specialitásánál fogva — a Hubay Hellyre Kati-ja, melylyel kétszeri eljátszás után is alig akart betelni a közönség. A ház azonban — sajnos — csak félig telt meg — a mi az előadó művészre szem melláthatólag deprimálólóg hatott.

Utána Kölcsonkért feleség 2 felvonásos vigjáték került színre jó előadásban.

A. S.

A Kuruczvilág premiérje. Érdekes színházi estnek ígérkezik a penteki, a mikor a Dóczy József és Széll Kálmán társ-szerzők által irt operette kerül színpadunkon. A társulat teljesen elkészült a betanulással, a közönség érdeklődése pedig oly nagy, hogy a premiérre jegyet Már alig lehet kaphatni. Pénteken bérletszünetben, szombaton és vasárnap este bérletben megy az operette. A Kuruczvilág szerepei a következők: osz-tattak ki: Belleville lovag Kaposi Józsa, Elemér Kállay Lujza, Rózsa Széna de Anna, Piroksa Szabó Irma, Kati Lócserék né, Szuhay Mátyas Békessey Gyula, Herkópáter Sziklay Miklós, egy csatlós Beczkó József, Vas Benedek Püspök y Imre.

Újdonságok.

* Megfellebbezett városatyaság. — A »D. E.« tegnapi számában e cím alatt megírta, hogy a m. é. december 23-án megejtett választásoknál beválasztott dr. Burger Péter és dr. Freund Jenő városi biztagságot Sesztina Lajos és Harmath Gergely az igazoló választmánytól megfellebbezték az állandó bíráló választmányhoz, sőt mivel csak ketten maradtak külön, kisebbségi véleményt is nyújtottak be. — Mint értesülünk az illető urak csak tévedésben voltak a törvény amaz in ézkedései felől hogy a ki nem választó az nem is választható, mert ez a törvényhatósági választásokra nem alkalmazható. Az állandó bíráló választmány tegnap délután 3 órákor gróf Degefelf József főispán elnökele alatt tartott ülésében foglalkozott ez ügygyel s az igazoló választ-

mány határozatát megerősítette, míg a külön véleményt elvetette. Így az összes decz 23-án választott bizottsági tagok igazoltattak s a teljesen kész névjegyzéket, melyet Kossy Arthur főjegyző állított össze az 1897. évre érvényesen, már a holnapi közgyűlés elé terjesztik jóváhagyás végett.

* A Kertész család öröme. Tegnapi lapunkban jeleztük már azt az eljegyzést, mely e hó 31-én pártunk t. alelnökének házában végbemegy. A mai postával vettük a következő meghívót: Kéri Juliska unokánknak és Guba Dániel fiunknak f. é. jan. hó 31-én, lakásunkon Kismester utca 1125 sz. a. megtartandó eljegyzési ünnepélyükre t. Czimet és b. családját tisztelettel meghívjuk. Kertész János és neje. Guba József és neje. Vacsóra pont 6 órákor. — Debreczen—Nagyléta 1897. jan. hó.

* Adomány a bölcsészeti fakultásra. A szoboszlói ev. ref. egyház a mai napon 2000 frt adományt tett a debreczeni főiskolában felállítandó bölcsészeti fakultásra s az összeg-ről szóló takarékpénztári könyvet le is tette az ev. ref. püspöki hivatalban.

* Esküvő. Egy ifju pár örömmünneperől tudósítjuk olvasóinkat, mely ma délelőtt folyt le az anyakönyvvezetői hivatalban és a Kossuth utcai templomban. Pártunk előkelő tagjának, Zöld János urnak leánya, Mariska kisasszony esküdtött ma d. e. 11 órákor örök hűséget vőlegényének, Balogh Istvánuk. A díszes násznép először a Hungária épületben levő anyakönyvvezetői hivatalba hajtatott s a fiatalok ott kötötték meg a házasságot, onnan pedig a Kossuth utcai templomba vonultak, a hol egyháziilag is megesküdtött az ifju pár. Násznagyok Somogyi Pál, főisk. tanár és Zong János tanító voltak. Igaz szívből kívánjuk, hogy a mai naptól boldogság állandó tanyát nyerjen, az új család tűzhelynél.

* Hitelesítő közgyűlés. A f. hó 24-én tartott presbyteri közgyűlés jegyzőkönyvét, a holnap délután 4 órákor Kiss Áron püspök elnökele alatt az ev. ref. egyház tanácsstermében tartandé közgyűlésen hitelesítik. —

* Az állategészségügy államosítása.

Közzgazdasági törekvések között a legyakrabban emlegetett dolog egyike az állategészségügy államosítása, mely — úgy látszik — most ismét foglalkoztatja a földmívelésügyi miniszteriumot. A miniszterium legelőbb is a városi és megyei állatorvosok államosítását tervezi s oly berendezést akar letesíteni, hogy minden megyében volna egy állami állatorvos és járásoknak ennek felügyelete alatt egy-egy járási állatorvos. A földmívelésügyi miniszter ma rendeletben szölyította fel Rásó Gyula kir. tan. alispánt, hogy a megyében levő állatorvosok neveit hozzá mielőbb terj-sze fel.

* A Polgári Takarékek és Segélyszövetkezet fe hivatást bocsátott ki az első év-társulatába való belépésre, mely a következőleg hangzik: A nyomasztó gazdasági viszonyok c-apásainak ellensúlyozására Polgári takarékek és Segélyszövetkezet cég alatt oly szövetkezet alakult mely tagjainak egyrészt a takarékosagra való hajlamát akarja kifejleszteni, másrészt a tagoknak nyújtandó hitel által megakarja könnyíteni a napi foglalkozás terheit és elhárítani az ipari kereskedelmi és gazdasági vállalkozások akadályait. — Az alapszabályok szerint a szövetkezet évenként s pedig minden naptári év elején 3—3 évre alakul s a tagok arra kötelezik magokat hogy

3 éven át hetenkint legalább 10 kr. törzsbetétet fizetnek az egyesület pénztárába. Minden tagnak joga van több törzsbetét fizetését kötelezni. A betétek képezik a szövetkezet vagyont, mely a betétek kamataival s az alapszabályokban megállapított díjakban nyer szaporodást. Minden 3 év leteltével a szövetkezet leszámol és a vagyon a betétek arányában a tagok közt felosztatik. A szövetkezet tartama alatt annak tagjai olcsó kamattal mellett hitelt nyerhetnek, a melyek visszafizetése a heti törzsbetétek befizetésére által is történhetik. Az aláírások által már eddig is biztosított közel 10,000 et tevő törzsbetétek száma, valamint a nagyközönség még egyre tartó érdeklődése arra mutatnak, hogy ezután is számosan lesznek, kik a szövetkezetbe belépni óhajtanának; hogy erre alkalmat nyújtson az igazgatóság, elhatározta m. i. s. z. r. e. z. e. v. á. p. r. i. l. i. s. h. a. v. á. i. g. f. o. g. a. d. e. l. a. l. á. í. r. á. s. o. k. a. t. é. s. e. z. i. d. e. i. g. k. é. s. e. d. e. l. m. i. i. l. l. e. t. é. k. e. t. s. e. m. s. z. á. m. i. t. Felvilágosítás nyerhető a szövetkezet hivatalos helyiségében (Nagy-várudutca, Dr. Fráter-ház) naponként d. e. 9-12, d. u. 3-6 óráig. Hetibefizetések ideje: Vasárnap d. e. 10-12, szerda és szombat d. u. 2-6-ig. Debreczen, 1897. január hoban. Az igazgatóság.

* **Nyiregyháza önkormányzata** Ferencsik Kálmán orsz. képviselő és Benes László polgármester vezetése alatt Nyiregyháza képviselőtestületének 19 tagja ma Budapestre utazott, hogy Nyiregyháza önkormányzatának ügyét Perczel Dezső belügyminiszternél megbeszéljék.

* **Gyorsvonat Máramaros-Sziget és Püspök-Ladány közt.** Máramarosmegye közízigazgatási bizottsága tegnap érkezett átiratában a végből kereste meg Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságát, hogy pártolná a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez intézett feliratát, melyben azt kéri, hogy Máramaros Sziget és Debreczen közt egy gyorsvonat közlekedését engedélyezze. — A felirat igen szépen és meggyőző okokkal bizonyítja a gyorsvonat szükségességét és számokban mutatja ki, hogy ez esetben az egymást összekötő vonal hatalmas fellendülést nyerne több tekintetben. A gyorsvonat engedélyezése kétségtelül sok előnnyel járna, mivel ez idő szerint Szerencsen keresztül lehet csak Máramaros Szigetre jutni gyorsvonattal, amely pedig nagy kerülés.

* **Leköszönt debreczeni honvédtiszt.** Rottler József debreczeni 2 ik honvéd buszár ezredbeli tartalékos hadnagy rangjáról lemondott s ezt a honvédelmi miniszter, mint a hivatalos lap mai száma közli el is fogadta.

* **Törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzéke.** Komlóssy Arthur főjegyző összeállította az 1897. évre érvényes törvényhatósági bizottsági tagok teljes névjegyzékét, a melyet a holnapi közgyűlés elé terjesztenek jóváhagyás végett. A bizottsági tagok névsorát a következőkben közöljük: Ábrahám László t. főjegyző 2578 A földy Gábor 2267 Ármós Bálint 1699 Áron Jenő 1811 Áron Miksa 2545 Bácsi András 557 Bakonyi Samu 1760 Balogh István 1435 Balogh Péter 1931 Id. Banyai István 1379 Bartha Dániel 2656 Bathori Sándor 1609 Bauer Ignác 871 Becherer Manó 2170 Békessy László 832 Berger Henrik 1771 Berger Jenő 1766 Bészler Károly tanácsnok 22 Biederman József 2138 Bihari István 403 Birinyi János 2277 Boczkó Sámuel r. főkapitány 321/2 Bosznai Karoly 2150 Böszörményi Mihály 2494 Buzsácz Ágoston 2556 Dr. Burger Péter 1899 Id. Csanak József 1830 Csaky János Vágóhid Csicsó Lajos 3408 ifj. Csöke Samu aljegyző 2096 Czégely F. 1904 David Mihály 689/b. Dicsőfi József 2572 Dobiecki Sándor 2209 Dragota Miklós 1246 Erber Vilmos 1829 Erdei Pál 294 Faragó András 756 Dr. Fejér Ferencz 1899 Fodor József 304 Dr. Fráter Imre 2122 Dr. Freund Jenő 2122 Fried Daniel Ohat Fried Emil 1520 Fried Leo Ohat. Géresi Kálmán 809 Gergely Antal adópénztárnok 409 Györfy Aladar 1579

Hanke Lajos gyámpénztárnok 1855 Harangi Sándor 1554 Harmath Gergely 2174 Harsányi István 1322 Harsányi János 1560. (Folyt. köv.)

* **A kölcsönös segélyző egyesület közgyűlése.** A kölcsönös segélyző egyesület évi közgyűlését február hó 21-én délelőtt 9 órakor Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökelete alatt a várcsháza nagy termében tartja meg.

* **Gazdasági szakelőadások.** A debreczeni gazdasági egyesület a m. kir. gazdasági tanintézet helyiségében tegnap tartotta az első szakelőadást, a melyen ifj. Szporzon Pált a nár értekezett petroleum motorok és azok gazdasági jelentéséről A felolvasáson gazdák és más érdeklődők igen szép számmal jelentek meg s tapsokkal jutalmazta ifj. Szporzon Pált az élvezetes szakelőadásért. Az érdeklődő nagyközönség figyelmét felhívjuk a további szakelőadásokra is, a melyek sorozata a következő: Február 2-án kedden. Takarmány-növények termesztése. Előadó: Kerpely Kálmán, gazd. tanintézeti tanár. — Február 9-én kedden. A sertés veszről. Előadó: Ferenczy Ferencz, gazdasági tanintézeti tanár. Február 16-án kedden. — A homoki szőlők telepítése. Előadó Szabó Lajos v. vinczellér iskolai igazgató, a letai és debreczeni mintá szőlők telepek igazgatója. Az előadások az illető napokon délután 5 órakor kezdődnek a m. kir. gazd. tan. i sz. termében Ezen belépő díj nélkül rendezett előadásokra felhívjuk az egész gazda közönség figyelmét és a minél nagyobb számban való megjelenésre. anyval inkább, mert mint a tárgysorozat mutatja, a gazdákat legközvetlenebbül érdeklő kérdések jönnek tárgyalás alá, melyeket a gazdaközönségnek saját jól felgott érdekében tanulmányozni és ismerni kell.

* **Halálozás.** Gál István nyug. va. uti altisz. f. hó 26-án életének 56. évében meghalt. Hült tetemei f. hó 27-én délután 3 órakor fognak a Varga utcái 2256. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth utcái sarkában örök nyugalomra tételni.

* **Feloldott község.** Nádudvar község mint előjárásága a debreczeni mezőrendőrkapitányságot értesítette az ott elterjedt ragadós száj és köhögésmiatt elrendelt zárlat alól feloldatott.

* **A kereskedelmi szakoktatás fejlesztése** végett Wlassics Gyula vállas és közoktatásiügyi miniszter Kőnyig Gyula dr. miniszteri biztos javaslatára megengedte, hogy azok a polgári iskolai tanítók a kik az 1895 ben életbe épített felső kereskedelmi iskolai szervezet előtt már három évig kereskedelmi közepiskolákban tanítottak, ezen gyakorlati működésük alapján főiskolai előtanulmányok nélkül, közvetlenül tanítási szakszolgálatra vehessenek. A kedvezményért az illetők a mostani tanév végéig folyamodhatnak.

* **A kölcsönös segélyző egyesület** igazgatósága hétfőn tar. ott gyűlésében az 1895 ik évről szóló mérleget véglegesen megállapította és elhatározta, hogy azt jóváhagyás végett a február hó 21-én tartandó közgyűlés elé terjeszti. A fől számoló 8 ik évtársulati könyvecskéik is február hó végén fognak bevéltetni és pedig hetenként (minden 20 kros betét után) 74 frt 95 kr. fizetés alá, a múlt évben csak 73 frt 95 kr. fizette ki és ezzel a betétek kamatozása 6% ot ért el. Az igazgató értesíti egyszersmint az érdeklődő közönséget, hogy új könyvecskék csakis január 31-ig adhatnak ki késedelem fizetés nélkül.

* **A pestis.** A remes keleti vendég, a pestis, ismét közel el. Egyre kapjuk a táviratokbt, melyek szerint a pestis indiában még nagyobb mérvben pusztul, mint eddigéig. Igaz ugyan, hogy Indiában mindig van pestis; a forró égő, a moesarak gyilkos kipárogása a rendetlen táplálkozás és elhanyagolt tisztasági viszonyok nem engedik kipusztulni a gyilkos járványt; de nálunk már rögen nem volt. Annnyival inkább felemes most, midőn imét Európa felé közeledik. Az indiai hajókat már is szigorú zár alá veszik, mielőtt az európai kikötőkben ereszenék, kétszeres szí-

goru törvényeket hoznak a csempészetre, de hogy bármilyen védekezéssel is meglehet gátolni a festis bejöveteletét előkelő orvosok véleménye szerint még teljesen bizonytalan. Annál inkább kell óvakodnunk tartózkodni mindentől a mi a gyilkos betegséget előidézheti. Széles körű óvintézkedéseket már is tettek így a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter folyó évi 4699. szám alatt az ázsiai pestis, valamint a himlő és kolera járványok behurcolásának megakadályozása tárgyában a következő rendeletet adta ki valamennyi nyilvános forgalmúgöz mozdonyu önállóan kezelt vasutnak valamennyi hajózási vállalatnak valamennyi posta és távirtd igazgatóságnak valamennyi posta és távirtd hivatalnak végül a magy kir. tengerészeti hatóságnak, A Keletindianban és Dél-Ázsia más területein mindinkább elterjedő pestisjárvány, valamint az Ázsia számos vidékein uralkodó himlő és kolera járvány behurcolásának megakadályozása végett a m. kir. bel-, pénz és földmívelésügyi miniszter urakkal, valamint az osz rak kormányval egyetértőleg, az ázsiai Oroszország kivételével, Ázsia egész területéről származó következő áruknak és tárgyaknak behozatalát és átvitelét megtiltom: 1. Használt, szennyes fehérnemű, használt ruháknak, használt lábbeli ideértve továbbá használt ágynemű, használt szőnyegeket, takarókat, derékalkákat, vánkosokat és más fekvésre szolgáló tárgyakat beleértve. A mennyiben ezen tárgyak az említett vidékekről érkező utasok saját utipodgyászaként szállítatnak, a határ átlépése alkalmával egészségügyrendőri vizsgálatnak és az előirt egészségügyrendőri elbánságnak vannak alávetve. 2. Rongyok. E tilalom nem terjed ki: a) vizerő által összesajított rongyokra, valamint szőnyegekre, melyek zárt gyöngyökben, erősen összekötve a nagykereskedelem céljaira, eredeti csomagolásban kerülnek elszállításra, ha elismert nagykereskedő cégek származási jegyeivel vannak ellátva; b) új hulladékokra, melyek közvetlenül gyártótelepekből, fonódákból, szövődékből, szabóműhelyekből vagy fehérítőkből kerülnek a nagykereskedelmi forgalomba, a mügyapjút (Shoddy és új papirhulladékok beleértve. A behozatalától eltöltött fentemlített tárgyak átvitele csak azon kikövéssel van megengedve, ha hatóságilag igazoltatik, hogy azok behozatala vagy átvitele azon külföldi államban, melybe irányítva vannak, szabad és elszállításuk teljesen elkülönítve elzart térben oly módon történik hogy az átvitel alatt minden kezelés ki van zárva. Jelen rendelet azon napon lép hatályba melyen az illető vám illetve réhivatal tudomására jut. Budapest, 1897. évi január 22-én B. D. A. n. i. e. l. s. k.

Távirat.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 27.

A képviselőházban napirend előtt Holló Lajos válaszó Gajári multkori beszédére s hangsúlyozza, hogy az irat, melyet a »Magyarország« annak idején felhasználott nem privattul volt, hanem miniszterhez beadott folyamódvány, közokirat. — Azt neki joga volt felhasználni, mert megkérőzésére cizeltott. Gajári válasza s Holló viszonzalása után.

A bülyi tárczánál Mócsy Antal beszélt ellen, Ruffly Pál mellette. Pichler Győző hatatosan fejtegette Talián tegnapi beszédével szemben, mikép lesz a magyar munkás szocialista: Azzá teszik a resiczai és aninai, valamint a számosan előforduló hozza ut hasonló események Nem fogadja el a költségvetést.

Ülés vége 2 órakor.

Szabályrendeletek.

Debreczen, jan. 26.

(Folyt. és vége.)

Ha valakinek kutyája vagy házi állata veszett vagy veszettség gyanújában levő állattól lett megmarva, köteles az esetet a mezőrendőr kapitányságnál rögtön bejelenteni. Ily esetekben — és pedig ahol csak lehetséges — élő állapotban kézhez kerített kutya vagy egyéb állat: a) ha veszettnek ismertetik fel, azonnal elpusztítandó s az 1888 évi VII. t. cz. végrehajtására vonatkozó 40,000 sz. földművelésügyi miniszter rendelet 182 ik § a értelmében a dógtérre szállítandó s ott 2 méternyi mélység re elásandó. (b) a veszettség gyanús kutya és macska az 1888 évi VII. t. cz. 67 § a értelmében a gyepmesternél felállított s kellőleg fertőtlenített vasketreczbe 40 napig állatorvosi felügyelet alá helyezendő s ha egészségeseznek találják, a felmért költségekn-k a mezőrendőr kapitányság által megállapítandó összegbeni befizetése után a tulajdonosnak visszaadandó. Ha veszett kutya valamely kis értékű állatot, például kutyát, macskát stb. mart meg, akkor a megmart állat azonnal megsemmisítendő; ha pedig a megmar állat nagyobb értékű, pd. ló, szarvasmarha, juh, sertés stb., akkor ezen állatok rendőri felügyelet s állatorvosi megfigyelés — vesztgár — alá helyezendők, vagy a tulajdonos házá-nál, vagy a tulajdonos költségére a gyepmesteri telepen és pedig a ló és szarvasmarha 4 hónapig, juh, kecske, sertés 3 hónapig (1888. VII. t. cz. 56 §) Ily állatokat a vesztgár tartama alatt közös legelőre kihajtani tilos. A veszettségnek a megmart állatokon kitörése esetében az állatok az 1888. VII. t. cz. 65 §-a értelmében, különbség nélkül kiirtandók s börtöknök szétvagdalása általi hasznavehetlenné tetele után, 2 méter mélyen alásandók. Veszett, vagy veszettség gyanújában levő állatoknak bármely testrészét vagy termékét felhasználni tilos (1888. VII. t. cz. 70 §. — A veszett állatok teje, hús, szőre, bőre, szővel minden felhasználni szokott része, megsemmisítendő. A veszett állat által használt helyiség szabályszerűen fertőtlenítendő, alomszalma, pokrocz s egyéb fertőtlenítésre nem alkalmas tárgyak megégetendők (végrehajtási rendelet 192 §). Fekhelyének föld talapzata legalább félméter mélységre kiasandó, száraz földdel fertőtlenítendő, a kiasott föld elhordandó s két méter mélységre elásandó. Ha a veszett állat által használt helyiség falazattal bírt, a fal levakarandó és meszelendő; a vastárgyak fehér iszasi hevitendők. Ha valamely eb előbb üttetett agyon, sem hogy rajta a veszettség megállapított volna, a korisme meghatározása czéljából, a városi állatorvos által felboncolandó. Kihágást követ el: — a) azon ebtulajdonos, a ki kutyáját adó alá bemondani és részere védjegyet váltani elmulasztja; b) a ki a 8 ik § ban jelzett védjegyet megváltotta, de kutyára nem alkalmazza, a mennyiben a védjegy elvesztését nem igazolja illetőleg be nem jelenti; c) aki másnak kutyájáról a védjegyet elidegeníti; d) aki más kutyájára szóló védjegyet saját kutyájára alkalmazza; e) a ki a 8 ik § ban jelzett védjegyet másnak adja; f) a ki kutyájára meghamisított védjegyet alkalmaz. — Az ezen kihágásokat elkövetők, valamint a jelen szabályrendeletben foglalt egyéb rendelkezések ellen vétők, a mennyiben tetük vagy mulasztásuk a törvény értelmében súlyosabb beszámítás alá nem esik, 2 frittől 50 frittig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők, mely pénzbüntetés nem fizetés esetén az 1879 évi XL. t. cz. 22. §-nak elvei szerint elzárásra változtatandó át. A szabályrendelet határozományaiba ütköző kihágások felett: a) első fokban a rendőrkapitányság, b) második fokban a városi tanács, c) harmadik fokban a belügyminiszter bíraskodik. Az ebadó és pénzbüntetés czimén befolyt összegek állategészségügyi, esetleg állattenyésztési, második sorban közegészségügyi czélokra felhasználandók. A szabályrendelet végrehajtása érdekében kiadott nyomtatványok költségei az ebadó czimén befolyt összegekből fedezendők,

A nyilvános vigalmak, mutatványok előadások rendezése tárgyában szintén kerül, a csütörtöki közgyűlés elé szabályrendelet, mely érvényes Debreczen sz. kir. város egész területére. A javaslatot a következőkben ismertetjük: Debreczen sz. kir. város területén a r. főkapitányság engedélye nélkül nyilvános táncvigalmat, hangversenyt, zene vagy dal-estélyt, árczos menetet, műlovardai előadást tűzijátékot, állatseregletet, kiállításit vagy hasonló látványosságot ugyszintén erőmutatványokat tartani nem szabad. A színházi évad előtt egy hóval és annak tartama alatt más színi előadások, énekes társulatok, lovardák és nagyobb szabásu mutatványok nem engedélyezhetők. Népekes társulatok, orpheumok fellépése csakis május 1-től aug. hó végeig engedélyezhető. Az engedélyrendszerin. (?) magyar nyelvű előadásokra adható. Egy és ugyanazon időben, a városban rendszerint egy énekes társulat — orpheum — működhetik. Állatoknak utczáról-utczára, vagy házról házra való levezetése és mutogatása, ugyszintén valamely zeneeszközzel (kintóra, csimpolya stb.) jelzett módon való járás-kelés, illetve zenélés tilos. A szabályrendelet alapján kiadandó engedélyek után a városi szegény-alap javára következő díjak állapítatnak meg: a) nyilvános táncvigalmak, hangversenyek, zene- vagy dal-estélyek után naponként, ha a belépti díj 20 krt meg nem halad 2 frt., 20 krtól 50 krtig: 3 frt., 50 krtól 1 frtig: 4 frt., 1 frton felül: 5 frt., — b) daltársulati vagy orpheumi előadások után, ha belépti díj nélkül tartatnak, előadásanként 3 frt., ha belépti díj mellett tartatnak, előadásanként 5 frt., c) műlovardai minden előadás után 5 frt., d) bábszínház minden előadás után 5 frt., e) panorámák naponként 2 frt., f) állatseregletek naponként 2 frt., g) tűzijáték, körhinták, kiállítás és egyéb látványosságok, ugyszintén erőmutatványok után ünnep- és vasárnapokon 2 frt., hétköznapokon 1 frt. A helybeli közművelődési és jótékonyozó egyesületek által rendezendő előadások és vigalmak ezen díjak fizetésétől mentesek. Ezen díjakon felül az esedékes helyegilleték is lerovandó, s a rendőri felügyeletet járó díjak is fizetendők. A díjak az engedély kinyerése alkalmával, az engedélyezett napra, illetve előadásra, egy összegben lefizetendők. Hosszabb időre terjedő engedélyeknél a díjak egy hetre előre fizetendők. A mennyiben a mutatványok, előadások stb. közt-reken tartatnak, az engedély díjon felül tartozik engedélyes még az u. n. vásárhelypenzt is a város javadalmi pénztárába befizetni. Városi mutatványokat szabad zenével kísélni, mindazonáltal ezeknél a zenélés csakis reggeli 9 órától esti 9 óráig engedtetik meg. Ünnep és vasárnap délelőt és délután 4 óráig a zenélés egyáltalán tilos. E szabály alól csakis az országos vásárok idejére és vasárnapok képeznek kivételt. (?) Mutatványosnak, műlovardásnak stb. a város terein és utczán körmenetet csakis a rendőrfőkapitány külön engedélye mellett szabad tartani. A ki a szabályrendelet ellen vét, kihágást követ el s az 1879. évi XL. tcz. 76 §-a értelmében 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajlatlanság esetén 10 napig terjedhető elzárással büntetendik. Ismétlés esetén engedélyestől az engedély megvonandó. A szabályrendelet alapján kiszabott büntetéspénzek a városi szegény-alap javára fordítandók. Kihágások elbírálásánál első fokban a rendőrfőkapitány, illetve a kerületi rendőrkapitányok, második fokban a városi tanács, harmadik fokban a m. kir. belügyminiszter jár el.

A vidéki hus behozatala, valamint annak és a helybeli — nem iparosok által vágott állatok husának elarusítása. Az e tárgyban alkotott szabályrendelet a csütörtöki közgyűlés napirendjére van kitűzve s azt a következőkben ismertetjük: Vidékről a hus behozható, és az, — valamint a helybeliek által nem iparszerűleg vágott állat hús a szabályszerű helypénz fizetése és az egészségügyi törvények, szabályok és ezen rendeletben foglaltak pontos betartása mellett a piacon erre kijelölt helyen elarusítható. A vidékről behozott hus csak azon esetben engedtetik

elarusíttatni, ha az állatnak vágatás előtt élő állapotban, — ugyszintén annak levágatása után állatorvos, vagy vágatási biztos által megvizsgálata, egészséges állapota az eladásra szánt hus sulya a községi előjáróság bizonyítványával igazoltatik. A vidéki elarusító köteles a behozott hust a hatósági állatorvossal a rendőrfőkapitányság által kijelölt helyen oly czélből megsemmisíttetni, hogy a kifogástalan és élelemre használható, onnan megtörténtével a hus elarusítása előtt a fogyasztási adóhivatalnál bejelenteni, hogy mily sulyu hust hozott. Ezen bizonylatok nélkül elarusításra kitett husok csempészett husnak tekintendő. A vidékről behozott hus a tarifa szerinti helypénz fizetése mellett csak sátrakban és a rendőrfőkapitányság által arra kijelölt helyen arusítható el s utána ugyanoly összegű állami fogyasztási adó és esetleg községi pótlék fizetendő, mint a helybeliek által fizetetik. Helybeliek által nem iparszerűleg, azonban közfogyasztánt állatok levágatása vagy szurata a vágóhid használatára 31. 1685. 1895. kgy. szám alatt alkotott szabályrendelet 1 §. és 4 §-a értelmében eszközölhető. A rendőrkapitányság azonban feljogosítottatik, hogy azon esetekben, hogy ha a hus eredetileg nem közfogyasztásra volt szárvan elarusíthatására utólag engedélyt adhasson. Szalonnának heti vásárnapokon elarusíthatása előleges hatósági megvizsgálás után megengedtetik Szalámi készítőik és általában mindazok, a kik husmüek feldolgozásával és elarusításával iparszerűleg foglalkoznak, csak az oly hus vagy szalonna megvételére jogosultak: melyeknek és pedig vidékieknek a 2-ik és 3-ik §-ok betartása, helybelieknek pedig az állatnak vágóhídon vágatása igazolva van, vagy esetleg az eladás engedélyezése 14. §. értelmében igazoltatik. Vágóhídon kívül eszközölt kényszer vágatás esetén, ha a vizsgálat és földolgozás a vágóhídon kívül történik, a levágot jóságnak bármily részének elarusíthatásához rendőrkapitányi engedély szükséges. Kényszer vágatás esetén a vizsgálatot teljesíthető hatósági állatorvos a következőket számolhatja fel: a) fuvardij a mennyiben természetben nem szorgatják, kilométerenkint oda és vissza 36 filler. b) napdíj 5 korona; c) szemle díj 2 korona. Napdíj a város belterületén föl nem számítható. — A ki a szabályrendeletben foglalt határozatok ellen vét, s mennyiben cselekménye vagy mulasztása a törvények vagy miniszteri rendeletek által más módon büntetettől nem rendeltek, 4 koronától 100 koronáig terjedhető és a városi szegény-alap javára fordítandó pénzbüntetéssel, a pénzbüntetés behajlatlansága esetén pedig megfelelő elzárással büntetendő. A szabályrendelet határozományaiba ütköző kihágások felett első fokban a magyar kir. Belügyminiszterium bíraskodik, két egybehangzó határozat ellen további felebbezésnek helye nincs.

CSARNOK

Gizi kisasszony.

— Elbeszélés a színész életből. —

A Debreczen száma

írta: Ifj. Móricz Pál.

(Folytatás.)

— De magának nincsen kulcsa Gizi?

— Honnét tudja? Lásna, lásna pedig észrevehette volna, — mondta elkomolyodva, lágyan Gizi, hogy maga miatt már én is rég belöktem a divány alá, de hát tehetek én arról, ha maga mindig keresi? ... Az a szobrász bizony ügyesebb volt ...

— Gizi szeretsz?

— Szeretlek!

Már alkonyodott. A homály belopódzkodott a szobába. A kályhában, ha megpattan-
tak az égő fahasabok, azok is mintha a Francziska muffjáról, a cigányok edes sze-

relméről beszéltek, regéltek, meséltek volna egymásnak, — tűz nyelvükkel csókolva, égetve egymást . . .

— Szeretsz? . . .
— Szeretlek . . .

IV.

Kéry ma a színházi est után, haza kísérté a Gizit s azután elgondolkozott. A Gizinek vagy mint becézgetésből hívták a Géza urfinak ma sikerült esteje volt. Egy bűvös danája opperettében lépett fel, melynek keleties a zenéje, keleten játszódik a története is, amelyben Gizi is egy bohókás, kedves japán leányka volt.

Hisz mindaketten a dicsőség muló hiúságának a rabszolgái. Az író, ki lázban égő fejével érzelmeiket szakít ki a lelkéből s himes buja szép gondolatokban fölöltözteti azokat vagy a színész, a színésznő, festékek arczán, a láztól ennek is csakugy csillognak a szemei hisz mindaketten a dicsőség hű abrandjaiért, a hírnévért áldoznak időket, éveket, egészséget, hitet, reményeket és mégis mi más az ut melyeken járniok kell?

A színészet muzsája ez kapzsi, önző, mely csak a felhevülés, a pillanatok hervatag virágait szaggatja s akinek ma talán tapsokat szerzett, talán holnap már irgalom nélkül kifütyölte? . . . Az író az a szívből a szíveknek dolgozik, melyek gyakran jeges lemezek közé vannak szoritva, melyekhez azért csak lassan, lassan, az idők hosszabb folyamán lehet hozzá férközni, mert hogy végül az igazi költői hév mégis csak megolvassza a jég hideg szívet. — S ha megindult az első könnyecsepp, mint jéghegyeken tavaszi olvadás-kor az első cseregő ér, ekkor már az író munkája nem volt hiába, ekkor már nevének az aranyozás nem csupán foszló aranyporból, hanem vert, kopthatatlan aranylemezekből reá kovácsolva . . .

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Folyó szám. 124. Bérlet szám 98.

Csütörtökön, 1897 évi január 28-án:

Az államtitkár ur.

Vigjáték 3 felvonásban, írta Bisson, fordította Ambrus Zoltán.

Személyek:

- De la Mare, államtitkár a bel-ügyminiszteriumban Komjáthy J.
- Bouquet) Follinusz A.
- Lembertin) tiszvtársak a bel-ügyminiszteriumban Rubos A.
- Lardillac) Vidor D.
- Liégeois) Olasz Gy.
- Chalardon) Bartha I.
- Bunet, hivatalosolga Sziklay M.
- Pingonin, polgármester Püspöky I.
- Gilberte, Lembertin felesége Szabó I.
- Susanne, Mariollene idősebb leánya Halmi M.

Pénteken, 1897 január hó 29-én:

itt először:

KURUCZVILÁG.

Eredeti operette 3 felvonásban. Írták: Dóczy József és Széll Kálmán.

KÖZGAZDASÁG.

Kőbányai sertés-piacz.

jan. 26.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli sulyban — krtól—krig. 2. Öreg közép (páronk 300—400 kil.sulyb. — krtól — krig. 3. Fialat (páronként nehéz — ban felülisulyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 25:—30 klg. sulyban 5:—56 krig. 5. Fialat

könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban — kr. Közép páronként 220—280 klg. sulyban — krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő sulyban — krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg. felüli sulyban 52 53 krig. Közép pként 220—260 k terjedő sulyban 50—51 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő sulyban 49—50 krig.

Sertés létszám 1897 jan. 24-ik napján volt kész letben 5765 drb. 1897. jan. hó 24-ik napján felhajtatott 173 drb. 1897 jan. 25-ik napján elszállított 519. db. 1897. évi jan. hó 26-ik napjára marad tészetben 5419 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

jan. 26

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági	75	7.95	8.40	78
"	77	8.20	8.39	80
"	79	8.30	8.35	78
Tiszavidéki	75	8.40	8.45	80
"	77	8.40	8.45	80
"	79	8.35	8.40	80
Pestvidéki	75	8.40	8.45	80
"	77	8.40	8.45	80
"	79	8.40	8.45	80
Fehérmegyei	75	8.40	8.45	80
"	77	8.40	8.45	80
"	79	8.40	8.45	80
Bácskai	75	8.15	8.25	78
"	77	8.30	8.35	80
"	79	8.30	8.35	80
Észak magy	75	8.15	8.25	78
"	77	8.30	8.35	80
"	79	8.30	8.35	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	70—72	6.65 6.70
" másodrendű	—	6.65 6.60
Árpa takarmánynak	60—62	4.10 4.45
" égetni való	62—64	5.80 5.90
" serfőzdei	64—66	6.50 8. —
Zab	39—41	5.00 6.35
Tengeri bánsági	—	4.45 3.50
" más nemű	—	3.30 3.40
Repcze bánsági	—	0— 0. —

MUTATÓ TÁBLA

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbírószág szóbeli kezeseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig

A Gönczy-egyesület „otthona” a keresk akad. palotájában

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárponként d. e. 10—12-ig.

Jan. 30. A polgári kör mulatsága.

Jan. 31. Az asztalos ifjuság mulatsága.

Febr. 1. Gesztenyesütő mulatság az új vasuti műhelytelepen este 6 órakor.

Febr. 6. A. ev. Fillér Egylet teaestélye a Bika disztermében.

Február 23. A függetlenségi párt bálja a Korona disztermében.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:
Hétfőn) 11—12 óráig.
Csütörtökön)
Kedden)
Szerdán)
Pénteken) 9—11 óráig.
Szombaton)

Délután:
Minden hétköznap 2—5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9—12 óráig

VASUTI MENETREND.

1896. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat	reggel	8 ó. 15 p
Budapest—Nagyvárad-felé	délután	12 ó. 36 p	
"	délután	3 ó. 48 p	
"	este	10 ó. 31 p	
P.-Ladány—Nagyvárad felé)	délután	3 ó. 48 p	
"	minden kedden déli	12 ó. p	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 ó. 15 p	
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 d	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — d	
"	éjjel	3 ó. 05 p	
Csak Szatmárig	reggel	8 ó. 25 p	
Miskolcz—Kassa felé.)	reggel	5 ó. 30 d	
Miskolcz—Kassa felé.)	este	8 ó. 10 d	
Szerencs—S.-A.-U—Kassa felé d. u		4 ó. 02 p	
H.-BösmörményB.-Szt-M felé máv-ról	reggel	5 ó. 28 p	
"	vásártérről	5 ó. 51 p	
"	vásártérről	délután	3 ó. 57 p
"	vásártérről	4 ó. 10 p	
F.-Abony felé máv-ról	reggel	4 ó. 32 p	
"	vásártérről	5 ó. 15 p	
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. u.		4 ó. 16 p	
"	vásártérről d. u.	4 ó. 32 p	
Derecske—Nagy-Léta felé	8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 67 p	

Debreczenbe érkezik.

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p
"	gyorsvonat	este 7 ó. 09 p
"	reggel	2 ó. 40 p
N.-Várad-P.-Ladány	reggel	5 ó. 12 p
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p
"	délután	12 ó. 16 p
"	este	10 ó. 16 p
Csak P.-Ladányról	reggel	7 ó. 40 p
Csak Szatmárról	este	6 ó. 58 p
Kassa-Miskolcz felől.)	reggel	8 ó. 37 p
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p
Kassa-Miskolcz felől.)	este	7 ó. 50 p
B.-Sz.-M.—H.-Böször feléi vásártérre	reggel	8 ó. 09 p
"	máv-ra	8 ó. 17 p
"	vásártérre	este 6 ó. 40 p
"	máv-ra	este 6 ó. 49 p
F.-Abony felől vásártérre	délután	5 ó. 23 p
"	máv-höz	5 ó. 52 p
Ohat—Kócs—Polgár	vásártérre	reggel 7 ó. 50 p
"	m. á. v. hoz	8 ó. — p
Derecske—Nagy-Léta felől r	7 ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p	
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p	
az éjjel 2 ó. 40 p. Személy-vonat este	7 ó. 05 p	
az 2 ó. 40 p. sz. v. (Püspökladányig	gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p

Budapestre érkezik:

reggel 8 ó. 40 p p.-kor ind. gy. v. délután	10 ó. 5 p
déli 12 ó 36 p sz. v. este	8 ó. 10 p.
este 10 ó. 31 p reggel	5 ó. 15 p.

- 1) P.-Ladánytól gyorsvonat.
- 2) Közvetlen kocsit Miskolczon át Budapestre.
- 3) Közvetlen kocsit Bp-tről Miskolczonát.

Nyilt-tér.

Dorosz királyi
valódi nederselterst
"Königl. Selters"
természetes
gyógyvízforrás.
Régóta kipróbált gyógyerejű
a tüdő megbetegedéseinek,
köhögésnek, gégehurutnak

stb. stb. stb.
Könnyen emészthető,
kellemes ívű

Kapható minden gyógyszerben és meg-
bízható fűszerkereskedésben.

A köhögés saját érdekében
kértek az itt látható
eredeti töltésű
palackokra úkorsókra ügyelni!

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Levélbortékok

a következő olcsó árban kaphatók:

	1000 pld ft kr
44 H2. Jó, zöldes levélborték czégyomással	2.20
44 V2. Jó, szürke	2.20
44 BB. Jó, kékeszürke	2.20
144 GFL. Erős, recézett világos zöld levélborték czégyomással	2.40
144 LGL. Erős, narancssárga levélborték czégyomással	2.40
44 AM. Erős, szürke levélborték czégyomással	2.40
44 AB. Erős, világos szürke levélborték czégyomással	2.45
144 JED. Erős, kékes szürke levélborték czégyomással	2.50
144 OGS. Erős, sárga levélborték czégyomással	2.50
144 RG. Igen jó világos kék, eres levélborték czégyomással	2.55
44 GK. Igen jó erős kékes erős levélborték czégyomással	2.50
44 AF. Finom vil. sárga levélborték czégyomással	2.60
Jute S. Erős jute borték czégyomással	2.65
244 A Cellulose igen erős Cellulos sárga levélborték czégyomással	2.70
244 CG. Cellulose. Igen erős Cellulos világos hamuszín levélborték czégyomással	2.70

244 D. Cellulose. Igen erős Cellulos világos zöld levélborték czégyomással	2.70
144 BB. Legfinomabb fehér levélborték czégyomással	3.60
46 BB. Fehér okmány levélborték czégyomással	4.50
46 P. Erős barna okmány levélborték czégyomással	3.00
41 Patent Erős barna nagyobb okmány levélborték czégyomással	3.20
Erős szürke okmány levélborték czégyomással	3.80
91 AV. Na y Extra vastag patron levélborték czégyomással	8.50

Egyébb nyomtatványokat hasonló olcsó árakban készítünk el.

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 fv Arverési jegyzőkönyv	70 kr.
100 „ 200 pld Arverési hirdetmény	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ Kiegészítési végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	70 „
100 „ 400 „ Kézbetétési iv	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Értesítvény hasznbérletről	70 „
100 „ 200 „ Értesítvény	70 „

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

COGNAC

CZUBA-DUROZIER & Co

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenhol kapható.

Vezérigazgató: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „Általános labdaccai” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdaccai háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rosz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **esésavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, béltelelés** s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérsejtségre** s az abból eredő bajknál is: így **sápkórúknál**, idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de meg gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. — A számtalan hálaírástól, melyet e labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszatérése folytán azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.
Tiszelt Pserhofer ur! Legyen szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadjon ez uton is legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért.
Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenth al.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermek ágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszatérésére segítségül szolgáláltak.

Kínficz Teréz.
Bécs-Ujvály, 887. november 9-én.
Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhuruthat és vízkórútságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak allandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.
Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdaccai értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéséránt használására Önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.
T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdaccai rálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyó: tisztelettel Zwielk Anna.

Ezen vértisztító labdaccai eskakis a **Pserhofer J.-féle** az **arany birodalmi almához** **csiszolt gyógyszerárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a.** készítették valódi mirőségben s egy 15 szem labdaccaot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldési él 1 frt. 40 kr. egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

N B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kértik **oskatis Pserhofer J.-féle** vértisztító labdaccaikat követelni és eskakis azok tekintetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

P SERHOFER J. Bécs, I., Singerstrasse 15. sz.
gyógyszerész - zum goldenen Reihspffel.

Nyomatott Hoffmann és Tarsa könyvnyomdájában Debreczen főpostával szemben.